

Відповідальність за порушення земельного законодавства

Згідно ч.1 ст. 211 Земельного кодексу України громадяни та юридичні особи несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність за порушення земельного законодавства

Детальніше з питань щодо відповідальності за порушення земельного законодавства консультують фахівці Сарненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

У ст. 211 Земельного кодексу України закріплено перелік видів порушень земельного законодавства. До них віднесено:

- Укладення угод з порушенням земельного законодавства;
- Самовільне зайняття земельних ділянок;
- Псування сільськогосподарських угідь та інших земель, їх забруднення хімічними та радіоактивними речовинами і стічними водами, засмічення промисловими, побутовими та іншими відходами;
- Розміщення, проектування, будівництво, введення в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель;
- Невиконання вимог щодо використання земель за цільовим призначенням;
- Порушення строків повернення тимчасово займаних земель або невиконання обов'язків щодо приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням;
- Знищення межових знаків;
- Приховування від обліку і реєстрації та перекручення даних про стан земель, розміри та кількість земельних ділянок;
- Не проведення рекультивації порушених земель;
- Знищення або пошкодження протиерозійних і гідротехнічних споруд, захисних насаджень;
- Невиконання умов знімання, збереження і нанесення родючого шару ґрунту;
- Відхилення від затверджених в установленому порядку проектів землеустрою; використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва без затверджених у випадках, визначених законом, проектів землеустрою, що забезпечують еколого - економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь;
- Ухилення від державної реєстрації земельних ділянок та подання недостовірної інформації щодо них;
- Порушення строків розгляду заяв щодо відведення земельних ділянок

Слід зазначити, що зазначена стаття не дає підстави для застосування до порушника відповідальності. Дана стаття відсилає до норм кримінального, адміністративного, цивільного законодавства, якими передбачені санкції за вчинення конкретних правопорушень

Кримінальна відповідальність є найбільш суворим видом юридичної відповідальності за земельні правопорушення і має каральний характер. Вона настає за вчинення злочину, яким винне суспільне небезпечне діяння, заборонене КК, під загрозою покарання. Чинний Кримінальний кодекс України передбачає покарання за такі злочини у сфері земельних відносин:

- Приховування або перекручування відомостей про екологічний стан чи захворюваність населення (ст.. 238);
- Забруднення або псування земель (ст.. 239);
- Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ст.. 239-1);
- Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах (ст. 239-2);
- Порухення правил охорони надр (ст.. 240);
- Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля (ст.. 253);
- Без господарське використання земель (ст.. 254) тощо

Адміністративна відповідальність є найбільш поширеним видом юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Вона також має каральний характер. Основний вид адміністративного стягнення – адміністративний штраф, що накладається у встановленому порядку державними органами й органами місцевого самоврядування. Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачена відповідальність за такі адміністративні правопорушення:

- Пошкодження і забруднення сільськогосподарських та інших земель (ст.. 52);
- Порухення правил використання земель (ст.. 53);
- Самовільне зайняття земельної ділянки (ст.. 53-1);
- Приховування чи перекручення даних земельного кадастру (ст.. 53-2);
- Несвоєчасне повернення тимчасово займаних земель або не приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням (ст.. 54);
- Самовільне відхилення від проектів внутрішньогосподарського землеустрою (ст. 55);
- Знищення межових знаків (ст. 56);
- Не виконання законних розпоряджень або розпоряджень або приписів посадових осіб органів земельних ресурсів (ст. 188-5)

Цивільно-правова відповідальність. Під майновою відповідальністю за порушення земельного законодавства маються на увазі несприятливі наслідки майнового характеру. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшукувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення ними земельного законодавства. У разі здійснення правопорушень в галузі земельних відносин можуть наставати цивільно-правові наслідки. Так, у разі самовільного зайняття земельних ділянок, пошкодження споруд, забруднення земель та вчинення інших порушень земельного законодавства шкода відшкодовується згідно зі ст.. 211 Земельного кодексу України і статтями 203, 440, 441 і 453 чинного Цивільного кодексу України.

Додатково повідомляємо, що з метою підвищення правової свідомості українців та інформування громадян щодо використання та захисту їхніх прав у повсякденному житті стартував загальнонаціональний правопросвітницький проект Міністерства юстиції України «Я МАЮ ПРАВО!».

В рамках проекту проводиться інформування громадян та надання практичних рекомендацій щодо захисту прав за найбільш актуальними напрямками. Більше інформації про проект «Я МАЮ ПРАВО!» на сайті pravo.minjust.gov.ua та за номером 0 800 213 103 (єдиний контакт-центр системи надання безоплатної правової допомоги).

Довідково. Сарненський місцевий центр з надання БВПД: м.Сарни, вул. Широка, 22 (другий поверх приміщення «Приватбанку»). Тел.: (03655) 3-22-20, (067) 856 74 35

Березнівське бюро правової допомоги: м.Березне, вул. Київська, 9(приміщення ЦНАПу та статистики),тел. (03653)5-34-44, (067) 836 50 41, (096) 117 38 45.

Володимирецьке бюро правової допомоги: **сmt.Володимирець, вул. Соборна, 20** (приміщення Володимирецької районної державної нотаріальної контори), тел. **(03634) 2-58-08, (068) 091 88 85.**

Дубровицьке бюро правової допомоги: **м.Дубровиця, вул. Воробинська, 9**(приміщення районної бібліотеки), тел. **(03658)2-00-06, (068) 085 13 52;.**

Рокитнівське бюро правової допомоги: **сmt.Рокитне, вул. Незалежності, 21** (приміщення Управління Державної казначейської служби України), тел. **(03635)2-30-03, (097) 318 59 96.**

***Фахівці Сарненського місцевого центру
з надання безоплатної вторинної правової допомоги***